

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50 —
1 — —

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Aggasztó hírek.

Debreczen, február 27.

Magyarország ezeréves fennállásának ünnepét mi naiv lelkű apró fiai e dicső, nagy nemzetnek a tündérmeséktől kölcsönkért varázsszinekkal szerettük magunknak megrajzolni, dicsőséges képét lelkünk elé varázsolni. Azt hittük, ez az esztendő fog bennünket kárpótolni azért a sok százados szenvedésért, mellőztetésért, szándékos sértésért, a melyben az elmúlt évezred második felében érdeme nélkül részesült elárvult nemzetünk.

Azt hittük, ez az év, a második ezredév hajnala új világosságot fog deríteni reánk, magyarokra, a kiket a hivatalos híresztelés célzatosan, tudatosan és következetesen úgy állított a nyugoti népek szemlélete elé, mint valami legsötétebb afrikai vadember-csordát, a kik az európai civilizáció hatáskörén teljesen kívül állunk s csak anthropologiai ismérveinknél fogva vagyunk a »homo sapiens« természetrajzi osztályába sorozhatók. Azt hittük, hogy mindaz az önkényes vagy önkénytelen nem bánom-ság, a melylyel rólunk és felőlünk vélekedtek, — mind az a politikai, geographiai csodabogár, a melyek intézményeinkről, alkotmányunkról, Ausztriához való közjogi viszonyunkról szerte csapongott, a kigyúlt nap fényétől megvakulva hull alá a földre, hogy a sárba tiportatva lelje meg rég megérdemelt elvesztét.

Azt hittük, hogy a koronás király, a kivel szemben ez a hü, ez a jó, ez az engedelmes nemzet az önmegtagadás legszélsebb határáig ment el, a mikor fátyolt borított arra a nagyon szomorú korszakra, a mely legdicsőbb történetének rövid boldogságára borult; azt hittük, hogy a koronás király hü népe ragaszkodásának viszonzásául maga köré gyűjti királyi barátait, hogy dicsekedve mutassa meg nekik az ő király hatalmának egyetlen biztos gyámolát, a hü magyar nemzetet s szemük elé tárja azt az óriási haladást, melyet népünk ez ezredéves hazában millio nehézség és gátló akadály daczára is képes volt létesíteni.

Azt hittük, hogy felderül még egyszer a régi jó idő, a mikor a magyar király ősi szép szokás szerint együtt ül tanácsot hü népe választott és született törvényhozóival; s azt az új parlamenti palotát, a melyet jószerint azért építettünk anyagi erőnket messze túhaladó költséggel olyan mesés, olyan pazar fényűvé: ő maga fogja felavatni a jövő ezred év hivatalos törvényhozó házává.

Azt hittük, hogy az alkotmányos

selfogásnak egyedül megfelelő kettős fenség: a nép fensége és a király fensége kölcsönösen fogja emelni egymás fényét, egymás dicsőségét.

Azt hittük . . . . .

Minek folytassuk!?

Ma már ugyis a kiábrándulás hideg zuhataga omlik le fejünkre.

A mint a dolgok ma állnak, minden mi hitünk, minden mi reményünk csak elpattanó szappanbuborék volt, mely a míg meg volt, fényesen csillogott, de realitásában hinnünk — valljuk be fájdalmas őszinteséggel — naiv önámítás volt.

Azok után, a miket a magyar kormány feje az országos bizottságban ma kijelentett, ez a mi fényesnek, és dicsőnek, világgraszólónak álmódott ezredévi ünnepünk alig lesz nagyobb kaliberű, mint bármely iczipiczi tartományocskának pl. lövész ünnep, vagy terménykiállítás, a melyet az udvar szintén megszokott tisztelni csendes részvétellel.

Bármily fájdalmasan esik is azonban a tevékeny részvételnek az a minimális mértéke, amelyet az intézők a felséges királynak ezredéves ünnepülésünk körében juttattak: azért nem akarjuk és nem merjük a szent és sérthetetlen király személyét vádolni.

Alkotmányos államban a korona minden tényéért a parlamenti kormány a felelős.

A kormányt tesszük tehát mi is felelőssé mindazért a fájó mellőzésért, a melyben nemzetünk életének e legdicsőbb ünnepélyen is részesül.

A kormány az oka annak, ha bármely nem akként történik vagy megy végbe, amint azt nemzetünk fensége joggal megvárhatja, megköveteli.

A kormányé a mulasztás, ha nem igyekezett minden téren és minden tekintetben odahatni, hogy Magyarország állami különállása határozottan és félreérthetetlenül, félremagyarázhatatlanul kifejezésre jusson.

E tekintetben a kormány mulasztása menthetetlen, megbocsáthatatlan.

Mindenki tudja, hogy a mostani kormány a szónak csak formális értelmében parlamentáris, csak annyiban, hogy a parlament többségének támogatására számíthat; de nem parlamentáris annyiban, mert nem természetes uton nőtt ki a parlamentarizmus termő talajából, hanem csak a korona kegyelme, egyoldalú válaszlása ütette oda. — Méltán várhatta volna, tehát a nemzet, hogy ebből a bizalmi viszonyból — mivel egyéb hasznát teljességgel nem látjuk — azt az előnyt merithesse, hogy az ezredévi ün-

neplésünk jelentőségéről s a nemzet fenségének jogos követelményeiről hü, igaz, határozott és bátor információt terjeszen a korona elé s a királyunk jó szívét — mely oly könnyen hajlik a jóra — nyerve meg mindazon elhatározásoknak, melyek az ő nevének hallhatatlanságára is soha többé vissza nem térő alkalmul szolgáltak volna.

Miféle lét jogosultsága van tehát ennek a kormánynak, amely mindenütt csak szégyent, megalázást, anyagi károsodást és erkölcsi sülyedést hoz nemzetünkre!?

El vele! Vesszen még a neve is a legsötétebb feledés feltámadást nem ismerő sírjába!

Grotius.

Papp Elek határozati javaslata. Múltó megütközést keltett mindenütt D a n i e l Ernő kereskedelmi miniszternek a szomszédos forgalom megdrágítására, a zónadijszabás fel-emelésére törekvő rendelete. A törvényhatóság egymásután emelték fel tiltakozó szavukat, s feliratban kérték a minisztert sérelmes rendeletének visszavonására. A képviselőház tegnapi ülésén a kabai kerület közszeretetének és tiszteletének örvendő képviselője, P a p p Elek szállt síkra a kérdéses rendelet ellen s meggyőző érvekben gazdag beszéd kíséretében a következő határozati javaslatot terjesztette a Haz elé:

»Minthogy azon személydijszabás, mely a kereskedelmi miniszter ur rendelete folytán f. é. márcz. hó első napján életbe fog lépni, a vidéki nagyobb városokra nézve szerfelett sérelmes, mert az állomási dijszabás eddigi rendszere helyett a kilométrikus zónát alkalmazza, s ez által a szomszédos forgalmat 50 százalék, sőt némely esetben 100 százalékkal megdrágítja: annál fogva utasíttatik a kereskedelmi miniszter, hogy a vidéki nagyobb városok érdekében a szomszédos forgalomra nézve a jelenleg fennálló dijszabást továbbra is hagyja meg.«

KÜLFÖLD.

Uj orosz követek. Császári rendelettel S e w i c s portugali orosz rendkívüli követet kinevezték madridi rendkívüli követté, M e y e n d o r f i báró római orosz követségi tanácsost pedig portugaliai rendkívüli követté.

Szerb restelkedés. Több lap elítéli a Komarov mellett rendezett tüntetéseket és tapintatlannak tartja azokat. Katonai körökben különösen helytelenítik a tiszti kaszinóban tartott bankettet és a hadügyminiszternek azon való megjelenését.

Egyiptom kérdése. A Times azon a hírére, hogy a szultán Angliához fordult az egyiptomi helyzet tisztázása érdekében, — konstantinápolyi táviratában azzal az állítással

tér vissza, hogy Salisbury lord, a szultán megkeresésére azt felelte, hogy a török nagykövet előterjesztései nagyon is határozatlanok. A szultán megbizta a nagyvezírt, a külügyminisztert és az államtanács elnökét, hogy tegyenek konkrét javaslatokat.

Amerikai elnökválaság. Cleveland az északamerikai Egyesült Államok köztársasági elnöke levelet írt a demokrata nemzeti párthoz, melyben kifejezte, hogy semmi esetre sem fogadná el a reá eső új megválasztását.

Miniszterváltás Belgiumban. A hivatalos lap közli a királyi rendeleteket, melyek szerint de Burlet külügyminiszter lemondása elfogadtatik és helyébe Defaverenau nevezetik ki. De Burlet megtartja az államminiszteri rangot.

Forrongó Kelet. A nagykövetelek utasították a dragománokat, tiltakozzanak az ellen, hogy Tewfik basa továbbra is megmaradjon a reformok végrehajtását ellenőrző hivatal elnökének. Kréta szigeten még mindig fordulnak elő gyilkosságok. A krétai kormányzó, aki súlyos beteg, beadta lemondását, melyet elfogadtak. A forradalmi bizottság proklamációt bocsátott ki, melyben a keresztényeket óvatosságra inti.

Spanyol háború Amerikában. Managuai távirat szerint az amerikai követ az amerikai alattvalók vagyonának biztosítására hadihajó kiküldését kérte Corintoba. Proklamáltak a háború jogát. A konzervatívok és a liberálisok egy része Zelaya elnököt támogatja. Várják, hogy a felkelők, akiknek főtáborá Leon-ban van, holnap, vagy a legközelebbi napok egyikén megtámadják Managuat. Kétezer fegyveres készen áll a főváros védelmére. Zelaya Managuatól nyugatra 40 mérföldnyire is állított fel csapatokat. Leon lakosai ellenségeskedésének oka régi vallási feltételekben és abban rejlik, hogy a lakosság azt hiszi, Zelaya magához akarja ragadni a diktatúrát, amit azonban Zelaya határozottan tagad. Azok a hadiszerek, amelyeket Nicaragua akkor, amikor az angolok megszállták Corinto-t, Németországtól vett, a felkelők kezében vannak.

Szépen állunk.

(E) Közeleg a milleniumi ünnepélyek sorozata! Szépen megyünk elebe, akár politikai, akár erkölcsi szempontból vesszük a dol-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A szocializmusról.

Írták a debreczeni Csokonai-körben felolvasva:

Dr. Bartha Béla.

(Folytatás)

Csak hogy az a baj, mikor dologtalan, tehetetlen, vagy különben is dús gazdag emberek jutnak örökséghez, mikor oly egyének, kiket sem tehetség, sem munkaerő, sem szorgalom és jóakarát nem minősít nagy vagyona, ilyenre tesznek szert. Mint egy szellemes francia író mondja: »nemzedéket látunk munka nélkül felnőni és bőségben uszítani s viszont: »nemzedéket látunk egymás után felnőni s nyomorral küzdeni.«

Az előbbi esetekre szokták mondani, hogy az illető jól választotta meg szüleit, általában rokoni összeköttetéseit.

Mindezek az egyéni rendszer, az individualizmus bajai.

A másik rendszer, a szocializmus ezeken akarja segíteni.

A szocializmus lényege abban áll, amit Krisztus is tanított: »Szeresd felebarátodat.« Tehát érdeklődjél az ő bajai iránt, ne hagyd szellemi hatámaradottságában, anyagi bajokban. Háritsd el tehetséged szerint mindazt,

amit te egyik, vagy másik tekintetben nélkülözésre, vagy éppen nyomorgásra kényszeríthsz. Ez általános elv természetesen az emberiség sorsának egyetemes megjavítását hozza magával. Szocializmus tehát a szocializmus legtagabb értelmében, minden oly törekvés, mely az emberi társadalom, különösen közép- és alsó osztályok helyzetének javítására, a társas együttérzés, szocializálás, érzelmének fejlesztésére törekszik.

Ily értelemben minden igaz ember szocialista. Magok az első keresztények is szocialisták, sőt mi több, kommunisták voltak. Mindenük közös volt s az apostolok idejében kemény büntetéssel sújtották Ananiást és Zafirát, kik vagyonuk egy részét társaik előtt eltitkolták. Sőt a keresztény egyház máig fentartotta a kommunizmust, a vagyon teljes közösségét — a szerzetesrendek alakjában. — (Apostolok cselekedetei IV. rész 33—37, V. rész 1—10.)

»Szeresd felebarátodat, mint te magadat!« Uj parancsolatot adok nektek, hogy szeresétek egymást, mert így ezek a Krisztus parancsolatai. »Megmarad a hit, a remény és szeretet s ezek között a legnagyobb a szeretet.« Ez Pál apostol fenséges mondása. Ki ne látná az emberi társadalom gyarlóságát? Ki ne igyekeznék azokon segíteni? Ki zárná be szívet a szegények, a szűkölködők előtt? »Kölcson ad az Úrnak, ki kegyel-

zességben élünk, mindig megmarad viszonyunk Ausztriához, mely bennitől hat nemzeti törekvéseink szabad fejlődésére s politikusaikat megalkuvásra kényszeríti. Innét van, hogy nemzeti államférfit még egyet sem tudunk 1886. óta a ki kormányra kerülésekor be nem adta volna derekát Bécsnek! Népszerűséggel egyesek bírtak, mint gróf Andrássy Gyula, Baross Gábor, báró Eötvös József, Horváth Boldizsár, gróf Csáky, Szilágyi, Wekerle, — de valódi értelemben vett nemzeti politikát ezek sem követhettek, a bécsi légkör fojtólag hatott rájuk.

A magyar politikát e szóval jellemezheti három tized óta: — megalkuvás! Nincs oly kérdés, mibe e baljós szó szerepet ne vinne. Hogy az ily irány azonban a nemzeteknek nem tetszhetik, az nagyon is természetes. Tudják ezt jól Bécsben s az udvarban, mint a budapesti kormánykörökben. Eszközökhöz kell tehát folyamodni, a nemzetellenes politika fenntartására. És ez az — emberek lelkületében való rombolás.

Mint midőn régente árulták a bűnbánó czeduákat ily kiáltással: „ha pénzed e szekerényben kong, lelked a mennyekben leng!.. Ugy tesz az újabb kormányrendszer is, mindenféle anyagi eszközök igénybe vételével csábítja az embereket zászlója alá. Ennek végkövetkezménye a korrupció terjedése.

Annaira be van hálózva az ország e mélytől, hogy a kormány kénytelen állást foglalni minden oly indítvány ellenében, mely parlamenti bizottságok kiküldését kéri. Annyi szennyes kerülne ily uton napfényre, a mely blamirozná az egész osztrák-magyar kiegyezési rendszert. Ha tiszta kezűnek érezte volna a kormány magát, nem szegül ellen a parlamenti vizsgálóbizottságok kiküldetésének.

Nem személyükért, mert ők nem sikkasztanak, hanem szemhunyasáikért a mások kétes magaviselete felett. Ha az ily és más tetek napfényre kerülnének, a mi nemcsak állásukat rendítené meg, hanem blamirozná magát a rendszert is. A Pulszky Károly országos képtárgazgató csalása csak egyik epi-

mesen ad a szegényeknek és az ő jótéteményét megfizeti neki. (Péld. 17. 18.) »Ki a szegények kiáltásait meg nem hallgja, ő is kiált, de meg nem hallgattatik.« (Péld. 21. 23.)

De hát ha ily értelemben véve minden ember szocialista: akkor mért felnek a szocializmustól, hisz az inkább dicsőre, mint gáncsolásra méltó?

Csak hogy a szocializmust nem ily értelemben veszik manapság. A szocializmus egy egész külön politikai és gazdasági mondat, — egész külön művelődési, bölcsészeti viszonyt képvisel.

Czélja csakugyan, hogy a mai társadalmi egyenlőtlenséget hite szerint megjavítsa. Mert — amint ő gondolja — az emberiség két nagy egyenlőtlen osztályba sorozódott: a gazdagok, tőkés, birtokosok, vállalkozók osztálya áll az egyik oldalon; a bér munkásoké, legyenek akár szellemi akár anyagi munkások, aztán a munkanélküliek, egyszóval a birtoktalanok osztálya a másik oldalon.

A mai társadalmi és állami élet e két osztály közötti küzdelemből áll. Ma a hatalom a birtokos és tőkés osztály kezében van; hisz birtoktalanok, munkások, szegények, nyomorgók sem a községházán, sem a városok tanácsstermében, sem a képviselőházban nem szerepelnek. Például nálunk, Magyarországon, sem a községekben, sem a rendezett tanácsú és törvényhatósági városokban, sem a parlamentben nincs a szorosabb értelemben vett

zőségben élünk, mindig megmarad viszonyunk Ausztriához, mely bennitől hat nemzeti törekvéseink szabad fejlődésére s politikusaikat megalkuvásra kényszeríti.

Innét van, hogy nemzeti államférfit még egyet sem tudunk 1886. óta a ki kormányra kerülésekor be nem adta volna derekát Bécsnek! Népszerűséggel egyesek bírtak, mint gróf Andrássy Gyula, Baross Gábor, báró Eötvös József, Horváth Boldizsár, gróf Csáky, Szilágyi, Wekerle, — de valódi értelemben vett nemzeti politikát ezek sem követhettek, a bécsi légkör fojtólag hatott rájuk.

A magyar politikát e szóval jellemezheti három tized óta: — megalkuvás! Nincs oly kérdés, mibe e baljós szó szerepet ne vinne. Hogy az ily irány azonban a nemzeteknek nem tetszhetik, az nagyon is természetes. Tudják ezt jól Bécsben s az udvarban, mint a budapesti kormánykörökben. Eszközökhöz kell tehát folyamodni, a nemzetellenes politika fenntartására. És ez az — emberek lelkületében való rombolás.

Mint midőn régente árulták a bűnbánó czeduákat ily kiáltással: „ha pénzed e szekerényben kong, lelked a mennyekben leng!.. Ugy tesz az újabb kormányrendszer is, mindenféle anyagi eszközök igénybe vételével csábítja az embereket zászlója alá. Ennek végkövetkezménye a korrupció terjedése.

Annaira be van hálózva az ország e mélytől, hogy a kormány kénytelen állást foglalni minden oly indítvány ellenében, mely parlamenti bizottságok kiküldését kéri. Annyi szennyes kerülne ily uton napfényre, a mely blamirozná az egész osztrák-magyar kiegyezési rendszert. Ha tiszta kezűnek érezte volna a kormány magát, nem szegül ellen a parlamenti vizsgálóbizottságok kiküldetésének.

Nem személyükért, mert ők nem sikkasztanak, hanem szemhunyasáikért a mások kétes magaviselete felett. Ha az ily és más tetek napfényre kerülnének, a mi nemcsak állásukat rendítené meg, hanem blamirozná magát a rendszert is. A Pulszky Károly országos képtárgazgató csalása csak egyik epi-

mesen ad a szegényeknek és az ő jótéteményét megfizeti neki. (Péld. 17. 18.) »Ki a szegények kiáltásait meg nem hallgja, ő is kiált, de meg nem hallgattatik.« (Péld. 21. 23.)

De hát ha ily értelemben véve minden ember szocialista: akkor mért felnek a szocializmustól, hisz az inkább dicsőre, mint gáncsolásra méltó?

Csak hogy a szocializmust nem ily értelemben veszik manapság. A szocializmus egy egész külön politikai és gazdasági mondat, — egész külön művelődési, bölcsészeti viszonyt képvisel.

Czélja csakugyan, hogy a mai társadalmi egyenlőtlenséget hite szerint megjavítsa.

Mert — amint ő gondolja — az emberiség két nagy egyenlőtlen osztályba sorozódott: a gazdagok, tőkés, birtokosok, vállalkozók osztálya áll az egyik oldalon; a bér munkásoké, legyenek akár szellemi akár anyagi munkások, aztán a munkanélküliek, egyszóval a birtoktalanok osztálya a másik oldalon.

A mai társadalmi és állami élet e két osztály közötti küzdelemből áll. Ma a hatalom a birtokos és tőkés osztály kezében van; hisz birtoktalanok, munkások, szegények, nyomorgók sem a községházán, sem a városok tanácsstermében, sem a képviselőházban nem szerepelnek. Például nálunk, Magyarországon, sem a községekben, sem a rendezett tanácsú és törvényhatósági városokban, sem a parlamentben nincs a szorosabb értelemben vett

zódja a hazánkban dúló korrupciónak. Ez csak illusztrációja annak, hogy ideje lenne országos seprést vinni végre véghez, — mert a gaz nagyon elburjánzott. És mi nem adjuk fel a reményt, hogy a közérület nyomása alatt végre ez is bekövetkezik s akkor össze fog dőlni az egész mai rendszer. Ennek kell következnie, — ha bukni nem akarunk! . . .

Elég volt az örökös »szépen állunk« tények konstatálásának. Útött a tizenkettedik óra a helyzet változtatására. Igen érdekesek kezdünk lenni a külföld népei előtt botrányunkért, ideje más öltözetben is bemutatni végre magunkat. Az örökös panama botrányokkal ki nem vivjük Európa népei becsülését. Elsőbb a haza, mint a mai rendszer fenntartása! Pusztuljanak a férgek a nemzet testéről. 29 évi uralkodásuk után vonjanak halotti leplet magukra s álljanak félre az utból.

Debreczen a kiállításon.

— A debreczeni ev. ref. Egyház részvétel az ezredévi kiállításon. —

Debreczen, február 26.

A debreczeni nagy református Egyház is méltóan vesz részt az ezredévi kiállításon. — Nagyban folynak az előkészületek már régóta és több bizottság működik a különféle módokat megállapításán, a melyek mind csak arra fognak szolgálni, hogy a debreczeni református Egyház nagyságát és tekintélyét emelje, öregbítse.

A templomi felszerelések közül az értékes rég séget egy bizottság válogatta ki, melynek tagjai voltak Kiss Albert elnöke alatt Szikszay Szabó László és Dr. Medve Kálmán.

Valamennyi urasztali felszereléshez tartozik: Ódon ezüst kannák, poharak, tányérok és asztalterítők, részint a nagytemplom, részint a kistemplom tulajdonában, részint pedig használaton kívül vannak helyezve és az egyház levéltárában őriztetnek. Van köztük egy igen régi szép selyemkendő, mely nagy valószínűség szerint még abból az időből való, mikor Debreczen népe nem fogadta el az evangyeliomi reformált hitet s valamelyik debreczeni kath. templom oltárát díszítette.

Az ezredévi kiállítás igazgatóságának felhívására tizenkét darab történelmi becsesel bíró régi tárgyat küldött fel a kiállítás történelmi főcsoportjába a debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma a következő levél kíséretében:

„Az 1896. évi ezredévi országos kiállítás történelmi főcsoportja igazgatóságának.“

Nagyméltóságod aláírásával küldött felhívása folytán a debreczeni ev. ref. egyházunk presbiteriuma nevében van szerencsénk jelenteni, mikép presbiteriumunk kész szívvel határozta el a részvételt az ezredévi kiállításban, minél fogva küldöttség által megvizsgálta és kiválogatta egyházunk urasztali felszerelvényei közül azokat a tárgyakat, melyek műtörténelmi becsüknél fogva a kiállításon méltán helyet foglalhatnak. Ide csatolva a kiütemezett tárgyakat.

Simonffy Imre Somogyi Pál Kiss Áron.
kir. tan. főgondnok. főjegyző. püspök.

A mellékelt jegyzéken aztán el vannak sorolva a küldött tárgyak:

1. A kistemplomi felszerelések közül egy kisebb ezüst aranyozott, fedelén belől aranyozott, fedelén belől ezen felíratot viselő kannát: »Engem csináltatott az debreczeni Ekklesiában az urnak asztalára, Isten nevének tisztességére az Tekintetes és Nagyságos albisi Zólyomi Dávid, az Erdélyi Fejedelemnek ó nagyságának udvari és 3 széki, szépsi kézi és orbai főkapitánya, mezei hadainak és az egész Hajduságunk főgenerális kapitánya Anno domini 1631.« A kanna súlya négy font és 22 lat. Értéke 100 drb arany.

2. Szintén a kistemplomi felszerelések közül egy vastag ezüst fedelű kannát, melynek derekán és fedelén is ezüsből való, róla levehető boriék van, melyen vert munkával nőknék fegyveres vitézek altali elragadtatása ábrázolattik. A fedél boritékán szintén fegyveres vitézek ütközete, közéjük rohanó aszszony-személyekkel látható. Ugy látszik, a sabbinnók elrablása van a kannán kifejezve. A fedél felső részén ez az irás olvasható: »Georgius Banfy de Losoncz Cel. Principis Trans Int. Consiliarius ce. Lup. Comes Alb et. Deb.« Ezen karikában levő írásnak közepén van a Bethlen familia czimere, melynek egyik oldalán ez az irás van: »Bethlen Klára 1691.« A kanna fenekén pedig »Ez kannát én Debre-

czeni János vettem Pozsonyban in anno 1672 Ducatis 100. Súlya 6 font, 16 lat. Értéke 200 drb. arany.

3. Szintén a kistemplomból egy kisebb ezüst, aranyozott talpas pohár egyik oldalán a Bethlen család czimerével következő felírat: »Cath. S. R. J. Princ. vid. Apaf. nat. C. de Bethlen 1791.« Súlya 1 font 1 lat; értéke 50 arany.

4. A nagytemplomi felszerelések közül egy ezüst kancsó ugyancsak Zólyomi Dávid ajándékából s az 1. sz. kannánál látható felírással.

5. Ugyancsak a nagytemplomból egy kívül-belől aranyos zománczu fedeles ezüst ivó pohár, következő felírat: »Szökő Jánosné, Gönczy Zsuzsanna adta 1745.« Értéke 100 arany.

A levéltárból valók: 6. Egy remek fehér selyem, belül kék selyem béléssel, szélein ezüst csipkével, ezüsttel vegyített színes selyemmel vegyesen kivarrott, virágokkal díszítve I. H. S. betűkkel s a betűk felett kiskereszttel s két csillaggal ellátott kendő. Értéke 45 arany.

7. Nyolcz arany és ezüst virággal közepén arany és ezüst betűkkel kivarrva kendő: »Lővey Sára készíttette a debreczeni nagytemplomban való urasztalához XI esztendő leány korában 1725.« Értéke 45 arany.

8. Egy színes selyemmel, közte arany és ezüsttel segélyezett, 40 koczkás ezüst és arany rojtos, elrongyolt, nagy abrosz. Értéke 45 arany.

9. Egy kettős czimerrel, körül »Cath. S. Riprin C. Vid. Apaf. Nat. C. D. E. Bethlen«, felette »1710.« írással ellátott aranyozott ezüst tányér. Értéke 10 arany.

10. Egy használaton kívül helyezett az előbbinél kisebb, szélén egyes czimerrel, körül: »Arva Bethlen Kata 1741«, szélén »az Istennek ama kenyere. A ki leszállott Mennyből ad életet e világnak. Jan. 6.« felírással ellátott ezüst tányér. Értéke 18 arany.

11. Egy használaton kívüli aranyozott ezüst pohár, az előbbihez hasonló czimerrel s körül: »Arva Bethlen Kata 1741« felírással. Értéke 35 arany.

12. v e g ü l e g y »N. N. Mária-aki és Polgári János uramék czéhmesterében csináltatott, 1744.« felírással ellátott porcellánozott tetején török cserépből készült színes virágokkal díszített boros kancsó. Értéke 15 arany.

munkás — és birtoktalan osztálynak egyetlen képviselője sem.

Minthogy pedig a munkások és birtoktalanok a társadalom messze túlnyomó részét képezik, kik Isten és a törvény előtt egyenlők a gazdagokkal: azt követelik a tulajdonképeni szociálisták, hogy legyenek tehát az emberek gazdasági tekintetben is egyenlők, s mert az emberi munka a gazdagság és jólét főforrása s mert a társadalom nem a gazdag henyéknék, hanem a szellem és anyag munkásainak köszönheti előhaladását és jólétét, tehát a munka legyen a társadalmi megbecsültség kiindulási pontja s kiki annál többre érdemültessek, mennél nagyobb a tehetsége, s illetőleg mennél nagyobb és többet érő a munkássága. — Egy francia szocialista ezt így fejezte ki: »Chacun selon sa capacité et chaque capacité selon ses oeuvres«, vagyis »mindenki tehetsége s minden tehetség munkája szerint kapja ki a maga részét.«

Hanem a szociálisták államában nem is mindenki azt és annyit termel, amennyit akar; állami gyárakban fogjuk a cipőt, a ruhát, a fehérneműt készíteni; okleveles állami gazdaszónokok készítik a levest, húst, főzeléket, süteményt, kenyeret számunkra. Mindenből annyit termelnek, amennyit a népesség tényleges fogyasztása és a szükséges tartalék megkövetel. Nem önmagának dolgozik többé az ember, hanem a közönsnek; a debreczeni aszszony nem árul többé rózsapiros cipőt, kivánatos tepertőt, vajás perecset, csábító kurtöskalácsot, meg fonatost, — mindent be- zol-

gáltat az állami raktárba. Aztán annyit kap minden, a neki szükséges dologból, amennyit munkája és ügyeége megkövetel. Semmiféle állhat az egyes emberek magántulajdonában, amivel termelni lehet. Az egyes emberek csak az, amit elfogyasztanak, — ruházat, táplálék, lakás, ital, stb. Így aztán nem lesznek gazdagok, de szegények sem lesznek. — Pénzre sem lesz többé szükség, mert az emberek közt nem lesz adás-vétel, minthogy minden termelvényt az állami raktárba szolgáltatnak be s kiki azokból kapja ki, érdeme szerint a maga jutalékát. A gyermekekről, betegekről és dologtehetetlenekről pedig az egész társadalom gondoskodik. A termelt és elfogyasztott jószágok értékét nem pénzzel mérik, hanem munkaidő szerint. Pl. azt mondanák: ez a vég vászon 10 munkanapot ér, ez a kenyér fél munkanapot, stb.

Ez a szorosabb értelemben vett konzervatív, vagy polgári szociáliszmus. (Bürgerlicher socialismus)

Van aztán az u. n. szociáldemokrácia, mely mindazt magáévá teszi amit itt mondottunk, tehát gazdaságilag egyezik a konzervatív, vagy polgári szociáliszmussal, de abban különbözik tőle, hogy a társadalom javítását első sorban politikai uton akarja megvalósítani. — A munkások és a birtoktalanok az állam többséget képezik, tehát tulajdonképp az ő akaratuk és érdekük szerint kellene — amint mondják — törvényeket hozni és kormányozni. — De ők teljesen ki vannak zárva mind a törvényhozásból, mind a

kormányzásból, övék csak az adó- és vételadózati jogot, hogy a választásoknál a munkások és birtoktalanok jussanak a tulsúlyra s akaratuk szerint alakuljon át törvényhozás és közigazgatás; akkor akaratuk szerint fog a gazdasági élet is a fenti követelmények szerint átalakulni.

A szociáldemokraták akaratára szerint összeállított parlamentben főrendiház nem volna, mert a születési előjogok ellenkeznek az emberek természetes egyenlőségével; s mig most tulajdonképp munkás még hírmondónak se igen jut be a legtöbb állam képviselőházába, addig az ő szájaizük szerint a sok ügyvéd, földbirtokos, tőkepénzes és pap helyett a munkások foglalnak el a túlnyomó többséget. Mikor azután övék volna a többség, olyan törvényeket boznának, melyek lassankint a szociáliszmus eszméit valóstítanák meg. Az egyéni tulajdonban álló földeket, házakat, gyárakat egymásután kisajátítanák az állam részére; az örökösödési jog körében először eltörölnék az örökösödési szerződéseket és a végrendeleteket, azután pedig a törvényes öröklést is a legközelebbi vérrokonokra és házastársakra szorítanák, végül az egész szerintük kárhózas rendszert megsemmisítenék. Az egyházpoititikat na von egyszerűen formaláznák: a vallás magánügy; hihet kiki a mi neki tetszik, de az államnak a felekezethez s viszont semmi közük s a vallási rendelkezések állami érdekebe nem ütköznek. A népnevelés legyen általános és ingyenes. Másféle

Ujdonságok.

* **Márczius 15.** Az 1848-iki márcziusi napoknak 48-iki évforduló napja az ezredik évre esik, mely napnak egyttal ez idén, szám-bavéve, mint első napot az 1848 évi márczi-us 15-öt is, ez lesz a 49. ünnepnapja a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszava alatt kikialtott magyar szabadságnak, államiság győ-zelmi napjának. E napnak emlék-ünepét, mely vasárnapra esik, szerte a hazában minél na-gyobb, minél impozánsabb módon készülnek megülni. Így a budapesti függetlenségi és 48-as polgári kör e napon fogja megtartani a rendes évi közgyűlését, melynek vezetésére K o s s u t h Ferenczet, a kör diszelnökét kéri fel. U g r o n Gábert a választmányok e hó 23-án hozott határozata folytán meg-választják a kör tiszteletbeli tagjává. A köz-gyűlést diszgyűlés követi, melyen az emléke-beszéd tartására Váradi Antalt kéri fel. Este társasvacsora lesz.

* **Kossuth halálának évfordulója.** A budapesti függetlenségi és 48-as polgárok kö-re, tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy K o s s u t h Lajos halálának emlékeze-tére, úgy mint tavaly, a függetlenségi polgárok az idén is nagy gyászünnepélyvel márczius 22-én, vasárnap fogják megtartani. A függet-lenségi kör felhívja a főváros valamennyi kö-rét, egyesületét és az asztaltársaságokat, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

* **A holnapi közgyűlés.** Holnap rend-kívül látogatott lesz a közgyűlés. Nem olyan unalmas rendkívüli közgyűlés lesz, mint más-kor, a midőn feljön egy néhány mameluk vá-rostatya leszavazni, a mellett . . . no a mit a főispán majd suggeral. A holnapi közgyűlésen ugyanis napirendre kerülnek, a közöshad-se-regbeli lovassági laktanya építéséhez szüksé-ges telek átengedése felett való névszerint sza-vazáson kívül: Sz. Nagy Károly jubiláns ének-vezér és tanár részére átadása a koronás arany érdemkeresztnek; az országos tanítói árvaházzal a Rabkert bérletére nézve kötött

iskola, mint az állam fenhatósága alatt álló, nem lehet, mert a közoktatásügy az állam egyik legfontosabb érdeke; de tandíj elege-dése iránti kérvények sem özönlenének az iskolák előjáróságához azon egyszerű oknál fogva, mert tandíjak nem lennének. Az ösz-töndíjak rendszere is egészen átalakulna. Mindenki munkája szerint — ez volna a szabály.

Mennél szorgalmasabb, tehetségesebb volna tehát valamely tanuló, annál jobb ru-házatot, ellátást, segélyt kapna az államtól. A hanyagok és ostobák bizony koplálnának is. »A ki nem dolgozik, ne is egyék.« Ezt mondta már Pal apostol is. — Az állandó hadsereg, a melyre hozott áldozatok a nemzetek anyagi s közvetve szellemi haladásának főgátjai, el-törölendő — a szociális államban a védelem és rendfenntartás feladata közös kötelesség; mindenki köteles benne részt venni s míg azt teljesíti, munkája arányában kapná az ellátást az államtól. A szociáldemokrácia az adó-rendszerből mindenekelőtt a szegény osztályt nyomasztólólag terhelő fogyasztási adókat tör-örlőné el, azután pedig minden adózást, mint-hogy az állami termelési rend mellett erre nem is volna szükség; a közös termelés eredményéből mindenekelőtt annyit levonná-nak, a mennyi az állami szükségletek fedező-sére kívánatik.

(Vége köv.)

szereződés, melyet a tanács jóváhagyás végett terjeszti közgyűlés elé; továbbá Nagy Ferencz és társai Kis-csapó-utcai házbirtokos feleb-bezése a tanács egy végzése ellen. A Kis-csa-pó-utcaiak ugyanis a tanácstól utcájuk csa-tornázását, kiburkoltatását és befásítását ké-relmezték. A tanács erre azt a végzést hozta, hogy a kérelem ez idő szerint nem teljesít-hető; de mihelyt a házi pénztár állapota meg-engedi, Kis-csapó-utca rendelkezésére is sor-kerül, úgy azonban, hogy ha a házbirtokosok a csatornázás költségének felét magukra vál-lalják. Folyamodók ezt a végzést megfélebbe-zték, amit a tanács minden észrevétel nélkül visz a pénzügyi közgyűlés elé.

* **Hó.** Tegnapi nevezetes esemény történt. Meghalt egy csomó tavaszi álmom és igen nagy mennyiségű rózsaszínű ábránd szállott füstbe, hirtelen és váratlanul havazni kezdett. Tel lett, morózus december a mosolygó tavaszból és az enyhe február végi napsugár nyomta-lanul tünt el. Hideg lett, tél lett. Estefelé azon-ban elállott a havazás és ismét megenyhült a lég, a fehér havas utcákon pedig ismét fel-tűntek a fák a mosolygó, vidám arcok, a kik örvendezve kerülnek ki minden tavaszkor. — Utoljára rázta meg bozontos szakálát a tél, havat és zuzmarát szórva a tavaszi almokat hejhászó világra. Hanem e fellobbanása az öregnek, már csak végső kísérlet számba me-het. A medve elhagyta oduját, nemsokára rü-gyek fakadoznak az ágakon, tavaszodik dia-dalmasan, napfényesen.

* **Iskolai millennium.** A Gönczy egye-sület debreczeni járásköre a millennium isko-lai megünnepése iránt mozgalmat indít, s az ez iránt való javaslatra bizottságot küld-ött ki. E bizottság holnap: pénteken délután 4 órakor tart ülést a tanítói-árvaházban (elő-adó Bartha József). Az ügy fontosságát fog-va szívesen látja a bizottság a Gönczy-egylet tagjainak megjelenését.

* **Csak azért is!** Pár nappal ezelőtt közöltük azt a hírt, hogy a magyar pénzügy-miniszter leszállította a virginia-szivarok árát egy fel krajczárral, akkor megezárták ezt a hírt. De most, miután már a pénzügyőrök felvették a tényleges mennyiséget, csakugyan 5 krajczárjával árusítják a hadsereg egy-két csillaggal megáldott vitézeinek hivatalos szivarát.

* **Egyházkerületi költségvetés elké-szítése.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület által a folyó évi költségvetés elkészítése tar-gyában kiküldött bizottság gróf D é g e n f e l d József főispán elnöke alatt márczius 11-én délelőtt tartja ülését a főiskola kis tanácster-mében. A bizottság, melynek tagjai S z e r e m l e y József lelkész (H.-Böszörmény), D á v i d h á z y János esperes (Kaba), N é m e t h y Lajos egyházkerületi tanácsbíró, J o ó István középiskolai felügyelő, K i s s Albert egyházker. tanácsbíró, L e n g y e l Imre egyzm. tanácsbíró, T ó t h József egy-házker. számvevő, dr. Ö r e g János egyház-pénztárnok, elkészíti a költségvetést és azt a tavaszi egyházkerületi közgyűlés elé — mely-nek határidejét ma még nem tudjuk — ter-jeszti jóváhagyás végett.

* **Holdfogyatkozás.** Pénteken részleges holdfogyatkozás lesz, mely este 7 óra 25 per-czor kezdődik és 10 óra 21 perczig tart. A hold 5 óra 29 perczkor jön fel s 6 óra 30 perczkor déli felét a földárnyék elsötétíti. A tu-lajdonképeni holdfogyatkozás 7 óra 21 percz-kor kezdődik meg, a mikor a hold delnyugoti széle a föld maga árnyékába lép, a melyet 10 óra 21 perczkor hagy el. — 11 óra 21 per-czor a hold megszabadul a föld felárnyéká-tól is.

* **Pénztárvizsgálat a megyénél.** Ma délelőtt a pénztárvizsgálatra kiküldött rendes

bizottság: R á s ó Gyula kir. tan. alispán, V e s z p r é n y Zoltán főjegyző, S z ó l l ó s y János t. főügyész, P é n z e s Sándor árva-széki elnök vizsgálták meg a vármegye ösz-szes pénztárát és mindent a legnagyobb rend-ben találtak.

* **Mezőrendőrség köréből.** A IV-ik ke-rületi mezőrendőrkapitányság köréből vesszük a következő értesüléseket: Ezután a mezőőrök felesketése a IV. ker. rendőrkapitány által tör-ténik s onnan kapják a mezőőrök szolgálati könyveiket. A mezőőrök ezután kötelesek a fel-esketésük után kapott jelvényt viselni, a melyen a magyar korona van. Felhívást bocsátott ki továbbá a mezőrendőrkapitányság a macsi és kőszegségi birtokosokhoz, kik még mindez ideig nem jelentették be, hogy mezőrt tartsa-nak-e külön, vagy együttesen, hogy ez iránt mielőbb jelentést tegyenek a mezőrendőrség-nél.

* **Fogat szemért.** Mérges egy folyadék az absint; az ördögök könnyéből sajtolják boszorkányüstön forralják, nem csuda tehát, ha né-mely legénynek megár, ha könyv nélkül issza valaki.

Már pedig a szőke Gyula és a barna Laczi tegnap éjjel úgy itta.

Duhaj kedvük is lett tőle s a várad-utczin czifrázták a lépést, mint az ördög mo-tóla, sőt a barna Laczi a szőke Gyula haj'ba ragadt.

Nosza meggyult erre az absint és jám-bor fia a vasbotjával hozzá csapott a garázda czimborához, úgy hogy menten kiesett annak az első két foga.

De a csorba legény se volt rest, úgy or-ron vágta öklével a kegyetlen férfit, hogy di-ribbé-darabbé tört annak pápaszeme.

Ekkor kijózanodott az egyik, azután a másik s a szőke Gyula felsóhajtott né izélj komám! Hát te se izéli! Erre a két jó barát egymás nyakába borult s a szőke Gyula teg-nap új pápa-zemért ment el a szemorvoshoz, a barna Laczi pedig új fogakat rakatott a fog-orvosnál, hogy pedig a béke teljes legyen egy-más számláját fizették ki a jó barátok.

* **A jó sors vége.** Sok tartalékos hon-védtszolgát jó kedvét el fogja rontani az a dolog, amelyről a következőkben hírt adunk. Eddig tudva levőleg a tartalékos tisztek, ha akartak, mindig tudtak találni valami okot, a melyre hivatkozva, felmentették őket a fegy-vergyakorlatok alól. S így lassankint rájött a honvédelmi miniszternek, hogy a fel-mentés kedvezményét aránytalanul sokan vették igénybe, különösen pedig abból az okból, mert az állami közigazgatási vagy polgári hatósá-gokkal alkalmazott tartalékos tiszteknek be-hívásakor az illető hatóságok nem tudták a behívott tartalékos tiszteket másra hejtesse-ni. A honvédelmi miniszter most elrendelte, hogy ezen túl a hadgyakorlatok alól ilyen föl-mentés nem történik és hogy a hatóságok már jó előre intézkedhessenek a behívott tar-talékos tisztek helyettesítés iránt a honvéd-kerületi parancsnokságok már most értesítik az egyes hatóságokat, hogy az idén mely tar-talékos tiszteket és milyen hónapban fogják behívni. Véget ért tehát a tartalékos tisztek jó sorsa, akiknek vigaszul szolgálhat az, hogy már most februárban megtudhatják, hogy a nyáron vagy az őszszel mikor hívják be őket fegyvergyakorlatra.

* **Egyházkerületi bizottság ülése.** A nem református iskolába járó református nő-vendékek vallásos oktatásban részesítése tar-gyában a tiszántuli egyházkerület által kikül-dött bizottság gróf D é g e n f e l d József fő-ispán elnöke alatt márczius 12-én délelőtt a főiskola kis tanácstermében tartja ülését, ame-lyen a tavaszi egyházkerületi közgyűlés elé terjesztendő javaslatot tárgyalja le. A bizott-ság tagjait ez ülésre ma hívta meg a főispán. Tagjai: K i s s Albert és J o ó István, S z é l l Kálmán esperes (Nagy-Szalonta), L u k á c s Ödön esperes (Nyiregyháza), Dr. F a r k a s Antal egyházkerületi főjegyző (Szatmár-Né-methi.)

* **Hányos czimzések.** A levélhordóktól manapság már nemcsak azt kívánják, hogy szívesebben írassék tudjanak kibetűzni, de azt is, hogy olyan leveleket is kézbesítsenek pontosan és gyorsan, a melyeken a czimzés olyan hányos, hogy a legnagyobb utánjárás mellett is rendkívül nehéz a kézbesítés. Ezt különösen a fővárosban tapasztalják, a hol a legtöbb odaérkezett levél a közigazgatási kerület száma nincs feltüntetve. A posta- és távirat igazgatóság ezért egy hirdetőnyelven a levelező közönséget a saját érdekében arra kéri, hogy a Budapestre küldött levelek czimzásaiban az utca- és házszámot kívül még a közigazgatási kerület, valamint az emelet és ajtószámot is kiírják.

* **Polgári bandérium megalakulása.** A polgári bandérium megalakítása érdekében vasárnap délután 3 órakor a városgazdai hivatalban értekezlet lesz.

* **Debreczeni őrmesterek a kiállításon.** A hadügyminiszter megbízása folytán egy fővárosi fényképész sorra járja az összes magyarországi gyalog- és lovasezredek állomáshelyeit, hol az illető ezredek őrmestereit együtt csoportosítva lefényképezi. Jelenleg Debreczenben időzik a megbízott fényképész, ki itt a hajdani híres 39 ik Don Migue! gyalogezredet és 15-ik sz. Pálfi-huszárok őrmestereit fényképezte le.

* **Szepesi és ebesi gazdaság ülése.** A szepesi és ebesi egyesült gazdaság vasárnap délelőtt a városgazdai hivatalban ülést tart, a melyen a folyó évi költségvetés elkészítése iránt intézkedik, továbbá az új mezőéri törvény intézkedéseit hajtja végre.

Ingyenélő. A vadregényes szép Stájerország szép fővárosának szülötte Erreth Károly, a ki életének legnagyobb idejét (most 57 éves) úgy töltötte addig el, hogy különböző betegségek színlelésével kórházakban ápolta magát. Végre is megjárta, mert rájöttek turpisságára. S miután nemcsak szép hazájának rovására élt ingyen, hanem koronként átlátgatott Magyarországra is — most a belügyminiszter körrendeletileg hívja fel rá a hatóságok figyelmét azzal, hogy ne csak fel ne vegyék a kórházba, hanem jelenkezés esetén toloncsolják vissza a szép Stájerország fővárosába, hol először pilantotta meg a napot.

* **Önkéntesi tanfolyam.** A debreczeni önkéntesi tanfolyam most ért véget a teli cursus. A hallgatók valamennyien kitűnő sikerrel vizsgáztak le s le nem irható örömmel távoztak városunkból haza, a szélrózsa minden irányába. Ene újabb siker ismét emeli a debreczeni önkéntesi tanfolyamnak immár országosra emelt nevét s mi csak gratulálhatunk a derék igazgatóknak s felügyelőnek, kik buzgalmukkal és lelkiismeretes szakavatott munkásságukkal e mindössze is csak néhány év óta felálló intézetnek széles s hazánban oly jó hírnevet szereztek. És valóban nyugodt lélekkel is küldhetik a vidéki szülők ez intézetbe fiaikat, mert volt alkalmuk maguknak a többször meggyőződést szerezni a felől, hogy a jelöltek mily tapintatos, de szigorú felügyeletben részesülnek s így teljesen ki van zárva ama sajnos más vidéki városban vagy pláne a fővárosban annyira kínáló s eme éppen serdülő korban levő ifjaink által kapva-kapott alkalom a könnyelműségre. Mint halljuk mar a jövő hó 1 én megkezdődik a tavaszi tanfolyam.

* **Hivatalos pápaszem.** Ez is egy humoros adat az életbelépett állami anyakönyvvezetés első hónapjainak történetéhez. Egy vén anyóka tipeg a debreczeni anyakönyvi hivatalba és egy újszülöttet jelent be. — Annak rendje és módja szerint beírják a naplóba és azután mivelhogy azt a bejelentőnek is el kell látni kezevonásával, odafordul egyik helyettes az anyókaéhoz:

— Tud írni?

— Tudok istállom alásan, de csak holnap.

— És miért nem ma?

— Mert ma otthon hagytam az okuláromat és olyan öregek már a szemeim, hogy anélkül nem látok írni.

A helyettes töpreng, hogy már most mit csináljon Végre is kiadja a jelszót, hogy szerezni kell hamarosan valahonnan egy pápaszemet.

Es fut a szolga hivatalról hivatalra; az öregebb tisztviselők szívesen kölcsön adják a pápaszemet erre a liberális célra.

Ez az imiggy összehordott sok pápaszem, czvikker és monokli közül kiválasztja a nő azt, a melyik a szeméhez illik, azután odairja a nevét, a hová rendelik. Kimenet pedig rázza a fejét szörnyen és csodákat beszél az első komasszonynak, a kivel találkozik:

— Annyit mondok, hogy mégis csak nagyszerűek ezek az új törvények. Még pápaszemről is gondoskodnak, ha az ember véletlenül otthon felejté a magáét.

* **Fényképészeti vívmány számba menni** ezek a gyönyörű platinotípiák, a melyeket Kalmar és Székely bécsi udvari, szerb királyi és meining hercegi udvari fényképészek, Debreczenben időző tulajdonosa, Székely L. készit. A felvételeket személyesen eszközözi a Kvámer-féle fényirdában (a „Corso” kávéházzal szemben), a hol reggeli 9 órától este 5-ig bármilyen időben is dolgozik. A platinotípiát utján nyert gyönyörű képeket, valamint más remek fényképfelvételeit is a műterem házában levő kirakatokban állítja ki a jöhrü fényképész. Minthogy csak kevés ideig marad Debreczenben, ajánlatos, ha a megrendelésekkel már most felkeresik.

Tolvaj szabó segéd. Fried József szabó legény volt; nem abból az ábrándozó fajtából, kik közül az Azrak utócai kerülnek ki, hanem a prózai gondolkozásúak közül, kik azt tartják, hogy lopni szabad a míg rajta csipnek. De Fried ur — sajnos — nem volt módjában hosszú ideig folytatni legújabb foglalkozását, mert megcsipték. Deutsch Ignác szabó mesternél dolgozott, midőn azon törté a fejét, hogy lehetne olcsó szerral pénzhez jutni, így aztán sikerült neki 4 méter szövetet mesterétől eltulajdonítani. A lopott szövetet eladték Hersekovicz Mártonnak. A rendőrség ügyében befejezte a vizsgálato! és át tette iratát a Debreczen kir. ügyézséghez.

Táviratok,

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, február 27.

Ülés kezdete delelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Illyés Balint, Esterházy Kálmán gróf, Molnár Béla.

Kormány részről jelen van: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, Josipovich Imre horvát miniszter, A tegnapi ülés jegyzőkönyvét felolvasása és hitelesítése után folytatták a kereskedelmi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását.

Szabó Emil, Szeged város II. kerületének képviselője szólalt fel legelőször. Kijelentette, hogy ő meggyőződött arról, hogy a nemzet igaz többsége aggódik a jövőtől, s nem bízik hogy ebben a kormányban. Különösen aggódik azon gondolatától, hogy a jelenlegi kormány tagja megkötné Ausztriával a vámszerződéseket, mert ez a kormány nem látta szükségesnek azt, hogy tiltakozzék a reichsrathban ellennünk elhangzott piszkolódások ellen.

Rámutat a sokféle hiányra. A vasuti teherszállító kocsi elégtelenségén, a postánál pedig a személyzeti hiányokon, melyek rendkívül megnehezítik a forgalmat és a közönségnek pontos kiszolgálását, okvetlenül segíteni kell. Pártolja Kossuth Ferencz határozati javaslatát, a költségvetést pedig nem fogadja el.

Schmid Károly szólalt fel a jobboldalról, s lakonikus rövidséggel kijelentette, hogy a költségvetést elfogadja.

Batthyány Tivadár gróf erőlyesen kikelt a kormány ama támadása ellen, melyel az ellenzék az obstrukció vádjával illeti. Eddig 16 beszéd hangzott el, 8 ellenzéki,

8 kormánypárti s a kettő között csupán az a különbség, hogy míg az ellenzéki szókok közül még egyik sem tartott két óras beszédet, addig a kormánypártiak kétszer is tartottak. A költségvetést elfogadja ugyan, de pártolja a pponyi Albert gróf határozati javaslatát.

Ezután Tisza Kálmán beszélt s fejtegetni próbálta azt, hogy a quota és a vámszövetség nincsenek egymással összekötésben, mert lehet ugyan külön vámterület a mit ő nem hisz, de quots megállapítása akkor is szükséges. A szabad kereskedést ő áldozatnak tartotta és tartja ma is, de az egész világ szakitván vele, a véd vámszövetszere ment át. (Nagy zaj, elnök csenget.) Tény az, hogy a vámszövetség óta, mindkét állam nagygyart fejlődött közgazdaságilag. (Eljenzás a jobboldalon.)

Ugron Gábor: Németországhoz fejlődött!

Tisza Kálmán: Lehetnek ugyan hiába a közös vámszövetszerek de azért szerinte kárt egyik fél sem szenvedett. Tehát hiába panaszkodnak ott is (t. Ausztriában), itt is. (Nagy zaj a baloldalon.) Higgyék el a tuloldal, hogy a döntő köröket tulkövetelésekkel megpuhítani és fenyegetésekkel megremíteui nem lehet. (Tiltakozás balról. Reméli különben maga is, hogy az irányadó köröket a bécsi tállók követelése nem fogják kétségbe ejteni, mert ha ez így volna, akkor igazán nem maradna más hátra, mint az önálló vámterületet megalkotnunk! — (Hangos kacagás balról. Komédia! Taktika! — Kiáltások hangzanak közbe.)

Tisza Kálmán nagy zajba folytatta beszédét, s kijelentette, hogy nagyon sijnálja ezt, mert nem vigasztalhatja magát azzal, hogy ezen esetben Ausztria-kára nagyobb volna mint a miénk. Nekünk azonban — így végzi beszédét — kötelességünk nyugodtan és higadtan folytatni a megkezdett tárgyalásokat, hogy ha nem sikerülne eredményre jutni, az egész közvelemény haragja Ausztria felé forduljon! (Tetszés jobbról; óriási zaj és ellenmondás balfelől.)

Horváth Gyula erőlyes nyilatkozatot követel a kormánytól az osztrák támadásokkal szemben. Szerinte Apponyi határozati javaslatának elfogadása szükséges, mivel ebben válasz van a reischrath határozatára Kikel az antiszemita befolyása alatt álló reischbratra.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

Elitelt bratkoviczei huszárok.

Budapest febr. 27. (A Debreczen eredeti távirata) A bratkoviczi huszárok ügyében tegnap itelt a bécsi legfőbb katonai törvényszék,

Kettőt kivégeznek, a többinek azonban megkegyelmezték.

Felmentett hírlapiró.

Budapest, február 27. (A Debreczen ered. táv.) Ma tárgyalta a budapesti kir. törvényszék Szmitey Szentirmai Géának a „Budapest” című napilap helyettes szerkesztőjének sajtóperét.

A sajtóper a cs. és kir. hadtestparancsnokság megkezdésére hivatalból indította Szentirmai Géza ellen, — ki a mult év őszén azon alkalomból, hogy az aradi tiszteket a vértanuszobor megrongálásának szándékával gyanúsították, — jogos felhárborodásában a tiszteket bestiának, gyávaknak nevezte lapjában.

Ezért állt ma sz esküdtsek előtt, mely azonban kilencz szóval három ellenében felmentette a vád alól Szentirmai t. fogadta.

Az ítéletet a közönség örömmel fogadta.

Püspöki értekezlet.

Budapest, február 27. A Debr. eredi A fővárosban ma kezdődött meg a püspök konferencia.

MUTATO TABLA.

Függetlenség könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn) 11-12 óráig.
Csütörtökön)
Kedden)
Szerdán) 9-11 óráig.
Penteken)
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzéum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gőnczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában.

Március 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Színház és zene.

A nők barátja. íj. Dumas Sándor házasos színműve került színpadra tegnap este feligelt ház előtt. Az előadás nem hagyott felem semmi kívánni valót. Tapolezay de Rion szerepében ragyogtatta tehetségét. Méltó partnere volt Cserny Berta. A többi szereplők is mind rá szolgáltak az elismerésre.

Mulatságok.

Az Emke bál. Az Emke debreczeni fiókjának e hó 29-én tartandó bálja iránt városzerzete általános az érdeklődés. Az eddigi előkészületekből ítélve a bál fényes lesz. A „Bika” disztermet ez alkalommal szépen feldiszi, a rendezőség nagyban fáradozik a párfogást méltán meg is érdemli. — Azt hisszük, hogy mint az előző években, most is találkozót ad egymásnak a fényes bálon városunk társadalmának színe-java.

Czigány-bál. A jó barna fiúk miután ki muzsikáltak benünket a farsangból, most mar saját mulattatásukra ők rendeznek jövő hó 8-án a „Korona” disztermében bált. Eyról-évre serba száll a cigány-bál tiszte egyik bandáról a másikra. Ez évben Kiss Béla és zenekara rendezi a bált, mely igen jó sikerűnek ígérkezik. Bizonyára sokan meg fogják látogatni a barna fiukat, kik a leghívebb barátaink nekünk, mert örömmünkben és bánatunkban is egyformán szívesen huzzák a fülünbe az alató és vidámító nótákat. A bálra a következő meghívót bocsátották ki a mai napon: Meghívó. Kiss Béla és zenekara által 1896. márczius hó 8-án azaz vasárnap, a „Korona” disztermében fényes Czigány-bál rendeztetik, melyre van szerencsénk tisztelettel meghívni. Kiss Béla és zenekara. Belépti-díj 1 forint. Kezdeté 8 órakor.

Társas vacsora. Szombaton az önálló munkás betegsegélyző pénztár a Korona vendéglőben igen sikerűnek ígérkező, táncszal egybekötött társas vacsorát rendez, a melyre ezután is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Meghívó. 1896. évi márcz. hó 1-én, azaz vasárnap, nagy-csapó-utcán a Korona vendéglő disztermében ösmérkedési táncvigalom tartatik. Hajnal Irma és Gombos Mariska mint bál-tánczosnók Máramaros-Szigetről, a Korona vendéglő disztermének trónusán fognak helyet foglalni. Kérik a szíves párfogást. Beléptidij személyenként 70 kr. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 7 órakor, vége reggel.

Régi magyar viseletek.

A milleniumi ünnepegeknek és kimagasló pontja: a történelmi díszmenet is a hódoló díszbandérium ismét a régi magyar viseletekre irányította a közfigyelmet. A magyar mindig pompakedvelő volt. Árpád vezér kacagányos vitézeinek ivadécai szerették a keleti fényt, a drága díszruhákat s a magyar viseletet híressé tették az egész világon. Ritka uralkodónak is volt olyan fényes udvara, mint az Anjou-királyoknak, Mátyás királynak vagy akár az erdélyi fejedelmeknek.

A drága magyar díszruhák divatát nem tudta eltörölni a tatárjárás, a kétszázéves török uralom, sem egyéb országos csapás. Főúri és köznemesi házaiknál családi hajományyá vált ünnepi alkalmakkor az ősi magyar díszruhák viselése. Ennek köszönhető, hogy a régi magyar viseletnek sok becses ereklyéje maradt fenn.

Sajnos azonban, hogy a magyar viselet egészen kiszorult a közéletből, melyben utójjára a hatvanas évek hazafias felbuzdulása idején játszott nagy szerepet, a mikor a hazafiság ugyszólván együtt járt a magyar ruhával. Az ezredéves ünnepegeknek legfényesebb mozzanatai lesznek a hódoló díszbandérium a kiállítás kezdetén és a Vágó Pál festőművész által tervezett történelmi díszmenet a kiállítás végén. Az elsőben az ország főurai, nemesei, megyék és törvényhatóságok képviselői mutatják be nemzeti viseletben hódolatukat a királynak.

Ez utóbbi a magyar nemzet történelmének legnevezetesebb mozzanatait, legkiválóbb alakjait fogja bemutatni a mai nemzedéknek. Élekekben tünteti fel ezredéves történelmünket a történelmi nagy férfakkal együtt. Méltó kiegészítője lesz tehát a történelmi főcsoportnak, mely a magyar kultúra ezeréves fejlődését oly jellemzően tartja elénk.

Ez a két díszfelvonulás tömördek gondot és fáradságot okozott már eddig is a rendezőknek, mert fel kellett kutatni és megállapítani az egyes korok és századok divatát, stilszerű jelmezeit és ruháit. — Vágó Pál zsenálisan megtervezte, de ezek a valóságban testet csak úgy ölthetnek, ha meg van a reális alap hozzájuk.

Szerencsére akadtak régi munkatársai, a kik közt első sorban Hara Illes műrégész, — Nagy Lázár és Nemes Mihály történelmi festőket mlithetjük. Az első nem kímélve fáradságot, költséget átkutatva az összes hazai kutforrásokat az országos képtárt, nemzeti muzeumot, a pozsonyi Lafrancoi gyűjteményt, a Haller-kodexet, az Esterházyak frankói képtárat, továbbá a bécsi császári metszetgyűjteményt és az olasz muzeumokat s a mi által csak a magyar viseletre előfordult, azt mind egybegyűjtötte.

Körülbelül tizezer metszetet vizsgáltak át s ezeknek alapján a két festő megfestette színes képekben a régi magyar viseleteket. Mintegy kétszáz alak és több csoportkép van együtt a gyűjteményben, mely feltűnteti a régi magyar díszruhákat a 15-dik század kezdetétől fogva egészen a jelen század derekáig.

Meg vannak örökre korhű viseletben az Anjuok, a Hunyadiak, a Rákóczyak korának remek díszruhás vitézei s ott vannak magok a híres fejedelmek és főurak is. Apaú, a két Rákóczy, Bercsényi Miklós, a Zrínyiek, az Esterházyak, Nádasdyak s más történelmi nagynevű családaink büszke ősei. Ott vannak e nagy urak apródai, csatlósai, hajdúi mind egykoru öltönyeikben.

E történelmi kutatások közben rájöttek, hogy Mátyás király óta, a kinek a felesége Beatrix olasz hercegnő volt, főleg az olaszok szállították a díszmagyar ruhához szükséges kelmét, a selymet és bársonyt Magyarországra. Velence már akkor híres volt a selyemgyártásban. Az érdemes olaszok fölismerték, hogy Magyarország kitűnő fogyasztási piac s azért a magyaroknak tetsző kelméket gyártottak.

A magyarok szerették a nagyvirágú, rikító élénk színű, keleties kelméket s ezeket végszámba küldötték hazánkba, hol ugyancsak

jó keletjük volt. Az uri családok megvásárolták azokat s felhasználták nemcsak fé. fi és női ruhákra, hanem butorok bevonására is. — Különösen kedveltek voltak a himezett szövetek.

Egyáltalán a régi magyar díszruhákban a művészi himzés dominált és sehol nem latunk sújtást. Ez a gombkötő munka csak akkor jött divatba, a mikor a magyarság elszegényedett és nem telet pénze a drága himzésekre. Így a gazdag parasztok most is himzelt szűrt viselnek, a zsinórzott szür már szegényes viselet.

E történelmi tény megállapítása végett kutattak olasz városokban olyan eredeti szöveteket után, a melyekből régi magyar ruhák készültek. S csakugyan sikerült is velencei és milánói régiségárusoknál egész halmoz régi ruhát selyem és bársony darabokat megszerezni.

E minták alapján most lyoni selyemgyár dolgozik, a régi magyar kelmék előállításán, úgy hogy most a banderisták épen olyan eredeti díszruhákban jelenhetnek meg, mint nagy nevű őseik. Egyes megyék ugy vonhatnak fel, mint az elődök hajdan történelmi nagy események idején.

Ez a nagy szabású kép és minta gyűjtemény szolgál alapul a történelmi díszmenet és a hódoló bandérium rendezésénél. A gyűjteményt, mely oly becses história anyagot tartalmaz, közelebb nyilvános felolvasáson ismertetik, a mi új lendületet fog adni a magyar nemzeti viselet ügyének.

A millenium a legjobb alkalom, hogy az ősi magyar viseletet ismét a régi pompájában mutassuk be a külföld művelt nemzeteknek.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

Február 26.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 30—400 klgon felülisulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fiatál nehéz (páronként 320 klgon felül sulyban) — krig. 4. Fiatál közép (páronként 250 — klg. sulyban — 47 — krig. 5. Fiatál könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 43—45 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felül sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgmig terjedő sulyban) 45—46 krig. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon elül sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi febr. hó 24-ik napján volt készletben 24419 drb. 1896. febr. hó 25-ik napján felhajtattott — drb. 1896. febr. 25-ik napján elszállított 182 drb. 1896. évi február hó 26-ik napjára maradt készletben 24247 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

Közönség köréből.*

Köszönetnyilvánítás.

A f. hó 22-én megtartott izr. iskolabálon következő felülízetések történtek az iskola javára:

Reichman Armin, Tatár Gusztáv 20—20, korona. — Weisz Lévy, Hartstein Péter, Hartstein Kálmáné Kohn Lipót, Biederman József, Sorgor József, Rosinger Lajosné 10—10 korona. — Adler Farkas (Szoboszló), Berger Henrikné, Falk Lajos, Stern Péter, Berger Jenőné, Dr. Fejér Ferencz, Kandl Ferencz, Kohn Adolf, Jakobovits Aladárné, Dr. Kemény Mórné, Lusztig Károlyné, Dr. Moskovits Jenőné, Kellner Károlyné, Steinfeld Antal és Lichschein Sámuel 6—6 korona. — Weisz Béla, Krämer Adolf, Dr. Kardos Albert, Dr. Freund Jenő, Rosenber Albert özvegye, Schwarz Vilmosné butoros, Turay Farkas, Fischer Adolf, László Albert, Bechert Ilka, Baum Miksa, Fisch

*) Ezen rovat alatt közlöttékert nem vállal felelősséget Szerk

Ignáczné, Goldblatt Jakab, Veisz Sándor, Drucker Mórné, Dr. Kardos Samu, Rosenfeld Jakabné, Veisz Mórné, öz. Mandel Jakabné, Mandel Mártonné, Dr. Veisz Bernát, Löfkovits Arthur, Dr. Veisz József, Goldstein Mór, Schönberger Vilmos, Rosenthal Jenő, Schvarcz Vilmos, Dr. Kellner Elekné, Harstein Józsefné, Steinberger Gyuláné, Gyémánt Sámuelné, Lusz-tig Dezső, Preiser Salamon, Róoz Jakabné, Nagy Jakabné, Zelenka Samuné, Veinberger Albertné, öz. Klein Jakabné, Friedman Lajosné és Stern Ignáczné 4-4 korona. Fleischman Mórné, Révész Zsigáné, Glücksman N. Dr. Popper Mór, Burger Sándor, Emerich Arnold, Ranunkel H. né és Grosz Mór 3-3 kor. Klein Jakab, Hochfelder Jakab, Rosenberg Adolf, Lichtman Lajos, Klein Jakabné, Roth Ignácz, dr. Bakonyi Samuné, Stahl Géza, Guth Adolf, Lusz-tig testvérek, Deutsch Ignác, Stark Mártonné, dr. Burger Péterné, Goldblatt Mór, Jakobovits Róza, Lövy Henrik, Rózsa Lajos, Katz Jakab, Karczag Gyula, Kohn testvérek, Klár Ignác, Krämer Jakab, Kohn Lajos, Czinner Zsigmondné, dr. Engel Ignáczné, Tafler Ignáczné, Radeczky József, Klein Bernát, Kuffer Ignác, Spira Ferencz, Lövy Zsigmond, Aron Miksa, dr. Nagel Zsigmondné, Rosenfeld N., Stern Izidor, Kesztenbaum Jónás, Veisz Józsefné, Veinberger Herman, Násch József, Schnech Samuné, Reich Hermanné 2-2 korona.

Grünfeld Adolf, Grünwald Bernát, Turay Farkasné, Békés Lajos, Révész Zsigmond, N. N., Markovits N., Erős Jakab, Fülöp N., Schvarcz Bernát, Glück Gézané, Csengeri Ferencz, Csengeri Ignác, Steier Samu, dr. Popper Alajos és Somogyi Imréné 1-1 korona.

Fogadják nevezett urak és urhölgyek, de különösen Veisz Lóvyné urné, a ki oly nagy ügybuzgóságot fejtett ki a jegyek elárulásánál — az iskolaszék hálás köszönését. Sorger József, iskolaszéki elnök, Darvas Izidor, iskola pénztáros.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

A kegyencz otthona.

(Folytatás.)

— Boesánat! — felelt a báró jókedvűen, Farkas ösém erősen hadakozik ellenem, én pedig mint jó katona csak nem retirálhatok!
— Hát majd Farkas tesz egy oldalmozdulatot arra felé, ahol a tartalékhad, a sziv posztója van, és ennek megostromlására legalkalmasabb a zene. Farkas, légy oly szives.
— Ah, Farkas barátom zenész is? — kérde a báró.
— Hegedűn játszom, felelt Farkas.
— Halljuk, halljuk! Azokból a jó magyar nótákból.

Ida elcsietett s néhány pillanat múlva visszatért a hegedűvel; midőn azt Farkasnak átnyújtotta, egy éles, szemrehányó pillantást vetett rá.

Farkas közönyösen fogadta a tekintetet, fogta a hegedűt, hirtelen fölhangolta s a szokásos próbálgató, kezdő futamok nélkül egyenesen ráhuzta a „cserebogár“ kedves mélabus dallamát.

Ida szive elfogódott. Merengve hajtotta le fejét, hisz az ő kedves nótája volt ez abból a korból, midőn még ő is ábrándos ifju lányka volt s a kis Farkasnak kinn a kertben a rózsabokroknál koszorút kötözgetett. Akkor szokta ő ezt a nótát dudolgatni.

És az ifju oly gyönyörűen, oly szivertatóan játszotta azt az édes-bús dallamot, mint ha azt a kedves, régi s örökre elmúlt időt akarná föltámasztani.

Vajjon mit éreztek mind a ketten?

Annyi bizonyos, hogy a társaság el volt ragadtatva.

Nem szeretlek!

Vacsora előtt a nők elvonultak egyetmást rendezgetni. A társaság egészen fölbomlott.

Ida szobájába vanult. Bágyadtan ült le egy karszékbe, szép fejét tenyerébe hajtotta és mereven, mozdulatlanul nézett ki az ablakon. Ablaka előtt orgonabokor lombjai hajlongtak ide s tova, a holdas est borongó világa oly mystikus fényt vetett rájuk!

— Nem szebb-e a napfény, mint a hold világa? Ida!? — szólalt meg most háta mögött valami álomszerű suttogó hang.

Ida össze rezzenve fordult a hang felé. Farkas állt széke mellett, tekintetében titkos fájdalom borongott.

— Miért jöttél ide? — kérde Ida busan, meguntad a vidámságot?

— Veled akarok beszélni.

— Velem? — különös!

— Mi van ebben különös?

— Mi? — én mondom el? Ugy látszik, igen elkoptam már szivedben. Rossz festékekkel színezte ott képeket az emlékezet, hogy oly hamar elmosódott.

— Jó hasonlat, de csak úgy, ha az én képeimről és a te szivedről van szó. Ezt a szemrehányást én akartam tenni.

— Szemrehányást jöttél tenni? Hagyd el unalmas dolog az, ne rontsuk azzal vérünket.

— Ida, te nem vagy boldog!

— Boldog? Bohóság! Csek képzelik azt az emberek, a költők hazudták azt nekik s ők keresik a való életben.

— A költő nem hazudik, hisz ő is az élet gyermeke s onnan nyeri szive hangjait; csak hogy szive dalát sokszor nem érti meg a nő. Alant marad a hétköznapiok nyűgös formáságai közt, pedig ha fölemelkednék a költő lelke szárnyalásával, egy mennyországot lelne.

— Legyen úgy. De éppen azért a költő mennyországa csak eszmény. A való élet a hétköznapiok világa. Ha ide belehangzik is a szép dal, csak vágyat ébreszt, de az életet át nem alakíthatja.

— Sokszor csak rajtunk mulik, ha át nem alakul.

— Ez volna hát az én hibám is?

— Ugy van! mert nem akarom hinni, hogy végzeted. Én nem hiszek a praedestinációban. Ida, miért tetted ezt a lépést? Nem hatott meg levelem?

— Mit ér, ha meghatott is, ha meg nem győzhetett? Mik a te okaid? Hazám, családom tradícióira hivatkoztál. Egy magyar nemes leánya ne menjen férjhez egy osztrák katonához.

Ez nem ok. Werther is nemes, sőt rangban fölöttem áll, magyar honpolgár és birtokos lesz.

(Folyt köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.90—91.
Uj buza őszre 1896.	7.16—17
Őszi rozs	6.35—37
Tavaszi rozs	5.98—
Őszi zab	4.33—34
Tavaszi zab	4.33—34
Uj tengeri május—jun.-ra	6.53—36

Bécsi gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz.—apr.-re	7.52—54
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 31. Páratlan bérlet 13.

Pénteken, 1896. Február. hó 28 án:

Csizmadia mint kísértet.

Nép-színmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József (Rendező: Hevessy.)

Személyek:

Algoi földbirtokos	Klenovits.
Körödi, orosz	Szathmáry.
Lott István	Püspöky.
Örzsé	Lubrinicz.
Zsuzsi	Galyassy.
Miska	Ij. Némethy.
Bálint	Némethy J.
Kállósi	Sándor E.
Öregbíró	Takács J.
Kisbíró	Nagy J.
Mózes	Göndör A.
Parasztleány	Nádasyné.
Parasztlegény	Nádaszy.

Történi: falun.

FERENCZ.

Pálinka (sosborszesz),
Vértess gyógysz.-féle
használatban a leghatásosabb.

DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnok E., Tóth Béla gyógyszerész uraknál, a hol azonkívül raktáron vannak a sasgyógytár világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomorressentia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacsook, Injunctio voget és csapsules vegetales, Bnátí növénynedv, He. kulcsfárdó, kőszvényessz, Antibetin, Dr. Heuffel-féle hajszesz, Lugosi avarkenőcs, Dr. Heuffel-fél bajsznövesztő kenőcs, stb kapható, valamint közvetlenül

Vértess Lajos

sasgyógytárában Lugoson 100 n.

230/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 3889. 1896 P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Katzberg Fülöp részére özv. Veres Lászlóné debreczeni lakostól 270 frt 26 kr. tőke, ennek 1895 évi július hó 30-ik napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 64 frt frt és kr. perköltség erejéig 1895 évi deczember hó 7-én biróilag le- és felülfoglalt és 1100 frt krra becsült árú, arany érték tárgyak és egyebekből álló ingóságok 1896 évi márczius hó 8-án délután 3 órákor kezdetét veendő és hatvan-utca 1099 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, elfognak adatni. Debreczen, 1896. évi febr. hó 17-án.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

**Mária-
zell**
**Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és nepszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu, felbőfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származó, gyomortulorhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidákknál.

Említett bajoknál a **Máriaczell gyomor-cseppek** évek óta kitűnően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török József** gyógyszerész **Budapest**, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczell gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Góth Nándor, Tóth Béla, Mihálovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Erőmhályfalván Mátray István, Hadházon Farkas Ödön, Kabán Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Meghívás

A közgazdasági bank részvény-társaság
IV-ik évi
rendes közgyűlését

1896. évi márczius hó 15-én d. e. 10 órákor tartja meg.
Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében,

melyre a részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényüket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáráraál vagy Budapesten a magyar ipar és kereskedelmi banknál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1895. évi üzletről.
  2. A felügyelő bizottság jelentése ennek kapcsán.
  3. Határozat hozatal a múlt évi nyeresémi felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
  4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása, vagy megtagadása feletti határozat hozatal.
  5. Alapszabályaink értelmében sorsolás útján kilépett 2 igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre.
  6. A felügyelő bizottság 3 tagjának megválasztása 3 évre.
  7. Az igazgató tanácsból sorshuzás útján kilépett 6 tag, valamint az időközben leköszönt 2 tag helyének betöltése 3 évre.
- Debreczen, 1896. február 19-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.

Gyengék és betegeknek,
a kik gyomor-bajban, tüdő, vèrszegénység, sápadtság, kihülés, köhögés és rekedtségben szenvednek, nagyon ajánlható:

HOFF JÁNOS
maláta kivonat egészségi söre.

Almiss, 1895. augusztus 7.

Több sörfajta megkísérésénél kitaláltuk, hogy Hoff János féle maláta kivonat egészségi sör sokkal jobb a gyengék és betegeknek, mint minden más gyártmány. Ennek fogva kerünk 20 üveg maláta sört és 1 kiló maláta egészségi csokoládét utánvét mellett küldeni. — Igyekszik fogunk Dalmátia minden községekben maláta szereit a betegeknek ajánlani.

Fratelli Speraz földbirtokosok és kereskedők.

Kis-Tapolcsány, 1895. május 15.

Sziveskedjek egy szállítvány maláta-kivonat-sört és 3 csomag maláta-czukorkát czimemre megküldeni. Ezekből már volt nekem és maláta szereit részemről nélkülözhetetlenek.

Weisz Márkus.

Az első és egyedül valódi

Hoff János-féle mell-maláta-czukorkák.

Egyedüli és utólérhetetlen köhögés, rekedtség, kihülés és a légzési szervek bajainál.

HOFF JÁNOS es. és kir. udvariszállító

Eécs, Graben, Brännerstrasse 8.

Árlap ingyen és díjmentesen.

Kapható: Csanak József, Kontsek Géza, Rickl József, Félégyházy János és Tóth Kálmán urak üzleteiben.

